

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ГЛОБАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується поглибленням процесів глобалізації, цифрової трансформації та зростанням ролі соціально відповідального бізнесу у вирішенні суспільно значущих проблем. У цих умовах традиційні моделі економічного розвитку дедалі частіше доповнюються новими підходами, орієнтованими на поєднання економічної ефективності, соціальної справедливості та екологічної відповідальності. Одним із таких підходів виступає соціальне підприємництво, яке набуває все більшого значення у глобальній економічній системі [1]

Соціальне підприємництво розглядається як особлива форма підприємницької діяльності, що поєднує механізми ринкової економіки із соціальною місією. На відміну від традиційних комерційних підприємств, головною метою соціальних підприємств є не лише отримання прибутку, а й вирішення соціальних проблем та створення суспільної цінності. Така діяльність спрямована на подолання соціальної нерівності, підтримку вразливих груп населення, розвиток освіти, охорони здоров'я, екологічних ініціатив та місцевих громад

Важливою характеристикою соціального підприємництва є його інноваційний характер. Соціальні підприємці активно застосовують нові підходи до вирішення соціальних проблем, використовуючи інноваційні бізнес-моделі, цифрові технології та сучасні методи управління. Завдяки цьому вони можуть створювати ефективні механізми вирішення суспільних проблем, які часто залишаються поза увагою державного сектору або традиційного бізнесу. Інноваційність соціального підприємництва проявляється у впровадженні нових продуктів і послуг, створенні альтернативних моделей зайнятості, розвитку соціальних стартапів та використанні цифрових платформ для поширення соціальних ініціатив [2].

У глобальному економічному середовищі соціальне підприємництво сприяє формуванню інклюзивної економіки. Інклюзивна економіка передбачає створення рівних можливостей для участі різних соціальних груп у економічній діяльності. Соціальні підприємства забезпечують залучення до ринку праці осіб з обмеженими можливостями, молоді, людей похилого віку, внутрішньо переміщених осіб та інших соціально вразливих категорій

населення. Це дозволяє підвищити рівень зайнятості, зменшити соціальну нерівність та сприяти соціальній інтеграції.

Особливого значення соціальне підприємництво набуває в умовах трансформації сучасних економічних систем. Економічні кризи, глобальні виклики, зокрема пандемії, міграційні процеси та екологічні проблеми, потребують нових підходів до організації економічної діяльності.

Водночас розвиток соціального підприємництва супроводжується низкою викликів. Однією з основних проблем є обмежений доступ до фінансових ресурсів. Соціальні підприємства часто стикаються з труднощами залучення інвестицій, оскільки їх діяльність поєднує комерційні та соціальні цілі, що ускладнює оцінку ефективності таких проєктів для потенційних інвесторів [3].

Таким чином, соціальне підприємництво виступає важливим елементом сучасної економічної системи, що сприяє підвищенню ефективності використання ресурсів, розвитку соціальних інновацій та формуванню більш справедливої економічної моделі. Його розвиток сприяє зміцненню взаємодії між державою, бізнесом та громадянським суспільством, що дозволяє більш ефективно вирішувати соціально-економічні проблеми.

Отже, соціальне підприємництво є важливим інструментом забезпечення сталого розвитку у глобальній економіці, оскільки поєднує підприємницьку діяльність із вирішенням соціальних проблем та створенням суспільної цінності. Його розвиток сприяє формуванню інклюзивної економіки, розвитку соціальних інновацій та підвищенню рівня соціальної відповідальності бізнесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Пісецька Т. Сутність соціального підприємництва та напрями сприяння його розвитку. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4225> (дата звернення: 31.03.2026).
2. Гребешкова О. М., Маринюк С. І., Кондратюк К. М. Соціальне підприємництво як стратегічний патерн розвитку української економіки. *Стратегія економічного розвитку України*. 2024. № 54. С. 17–30. URL: <https://sedu.kneu.edu.ua/article/view/306580> (дата звернення: 31.03.2026).
3. Радько В., Мацюра С., Гевко Д. Соціальне підприємництво в умовах воєнних викликів: адаптація міжнародного досвіду та стратегія сталого розвитку. *Економічний простір*. 2025. № 206. С. 126–132. URL: <https://economicspace.pgasa.dp.ua/article/view/343637> (дата звернення: 31.03.2026).